

חגיגה יח

מקור 3 לדין של תשלומין: וריש לקיש אמר: (שמות כ"ג) **חל הקציר** איזהו חג שאתה חוגג וקוצר בו - הוי אומר זה עצרת. אימת? אילימא ביום טוב - קצירה ביום טוב מי שרי? אלא לאו - לתשלומין.

קושי: אמר רבי יוחנן: אלא מעתה **חל האסיף**, אי זהו חג שיש בו אסיפה - הוי אומר זה חג הסוכות. אימת? אילימא ביום טוב - מלאכה ביום טוב מי שרי, אלא בחולו של מועד, חולו של מועד מי שרי? אלא: חג הבא בזמן אסיפה, הכא נמי: חג הבא בזמן קצירה.

דיון בעקבות דברי ר' יוחנן וריש לקיש בקשר לעשיית מלאכה ביום טוב: מכלל דתרווייהו סבירא להו דחולו של מועד אסור בעשיית מלאכה, מנהגי מילי?
דתנו רבנן:

רבי יאשיה	רבי יונתן
את חל האצות תשמור שבת ימים	קל וחומר: ומה ראשון ושביעי שאין קדושה לפניהן ולאחריהן - אסור בעשיית מלאכה, חולו של מועד שיש קדושה לפניהן ולאחריהן - אינו דין שיהא אסור בעשיית מלאכה?

קושי על ר' יונתן: ששת ימי בראשית יוכיחו, שיש קדושה לפניהן ולאחריהן ומותרין בעשיית מלאכה!

דחיית הקושי: מה לששת ימי בראשית - שאין בהן קרבן מוסף, תאמר בחולו של מועד - שיש בו קרבן מוסף.

עוד קושי על ר' יונתן: ראש חדש יוכיח, שיש בו קרבן מוסף - ומותר בעשיית מלאכה!

דחיית הקושי: מה לראש חדש שאין קרוי **מקרא קדש**, תאמר בחולו של מועד שקרוי **מקרא קדש**, הואיל וקרוי מקרא קדש - דין הוא שאסור בעשיית מלאכה.

עוד מקור לאיסור עשיית מלאכה בחול המועד: תניא אידך:

רבי יוסי הגלילי	רבי עקיבא
כל מלאכת עבודה לא תעשה לימד על חולו של מועד שאסור בעשיית מלאכה	אינו צריך, הרי הוא אומר אלה מוצאי ה' ידו ; במה הכתוב מדבר? אם בראשון - הרי כבר נאמר שבת , אם בשביעי - הרי כבר נאמר שבת . הא אין הכתוב מדבר אלא בחולו של מועד, ללמדך שאסור בעשיית מלאכה

ברייתא עם עוד מקור לאיסור מלאכה בחול המועד: תניא אידך: (דברים ט"ז) **תאכל מצות ומינסה שביעי עצרת** מה שביעי עצור - אף ששת ימים עצורין, אי מה שביעי עצור בכל מלאכה - אף ששת ימים עצורין בכל מלאכה? תלמוד לומר: **ומינסה שביעי עצרת** - השביעי עצור בכל מלאכה, ואין ששה ימים עצורין בכל מלאכה. הא לא מסר הכתוב אלא לחכמים, לומר לך איזה יום אסור ואיזה יום מותר, איזו מלאכה אסורה ואיזו מלאכה מותרת.

מסנה	ברייתא	סתירה
ומותרין בהספד ותענית שלא לקיים את דברי האומרים עצרת אחר השבת	מעשה ומת אלכסא בלוד, ונכנסו כל ישראל לסופדו, ולא הניחם רבי טרפון, מפני שיום טוב של עצרת היה. יום טוב סלקא דעתך? אי ביום טוב, מי קאתו? • אלא אימא: מפני שיום טבוח היה!	
ביום טוב שחל להיות בשבת	ביום טוב שחל להיות אחר השבת	פתרון

משנה.

לחולין	למעשר	לתרומה	לקודש	לחטאת
נוטלין לידים			מטבילין	אם נטמאו ידיו - נטמא גופו

טבל לחולין	טבל למעשר	טבל לתרומה	טבל לקודש	טבל לחמור	טבל ולא הוחזק
הוחזק לחולין, אסור למעשר	הוחזק למעשר, אסור לתרומה	הוחזק לתרומה, אסור לקודש	הוחזק לקודש, אסור לחטאת	מותר לקל	כאילו לא טבל

בגדי עם הארץ	בגדי פרושין	בגדי אוכלי תרומה	בגדי קודש
מדרס לפרושין	מדרס לאוכלי תרומה	מדרס לקודש	מדרס לחטאת

2 מקרים להוכיח: יוסף בן יועזר היה חסיד שבכהונה, והיתה מטפחתו מדרס לקודש. יוחנן בן גודגדא היה אוכל על טהרת הקודש כל ימיו והיתה מטפחתו מדרס לחטאת.

משנה	ברייתא
סתירה קשיא מעשר אמעשר, קשיא חולין אחולין	התרומה והביכורים - חייבין עליהן מיתה, וחומש, ואסור לזרים, והן נכסי כהן, ועולין באחד ומאה, וטעונין נטילת ידים, והערב שמש, הרי אלו בתרומה וביכורים - מה שאין כן במעשר, וכל שכן בחולין.
פתרון - מעשר והא - רבנן וחכמים אוסרים במעשר	הא - רבי מאיר דתנן: כל הטעון ביאת מים מדברי סופרים מטמא את הקודש, ופוסל את התרומה, ומותר לחולין ולמעשר, דברי רבי מאיר
פתרון 1 - חולין דחיה כאן - באכילה מתקיף לה רב שימי בר אשי: עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי מאיר אלא באכילה דמעשר, אבל בנגיעה דמעשר ובאכילה דחולין - לא פליגי!	כאן - בנגיעה באכילה דפירי דאמר רב נחמן: כל הנוטל ידיו לפירות - הרי זה מגסי הרוח.
פתרון 2 - חולין אידי ואידי באכילה באכילה דנהמא	

ברייתא בעניין כוונה בנטילת ידיים: תנו רבנן: הנוטל ידיו, נתכוון - ידיו טהורות, לא נתכוון - ידיו טמאות. וכן המטביל ידיו, נתכוון - ידיו טהורות, לא נתכוון - ידיו טמאות.
סתירה: והתניא: בין נתכוון בין לא נתכוון - ידיו טהורות!
פתרון: אמר רב נחמן: לא קשיא; כאן - לחולין, כאן - למעשר.

